

VÝSLEDKY PRIEBEŽNÉHO PILOTNÉHO OVEROVANIA PROGRAMU FINQ

DARINA DE JAEGER, EDUAWEN EUROPE/NADÁCIA SLSP, HLAVNÁ EXPERTKA FINQ, TEL: 0915 753 903

E-MAIL: DE.JAEGER@EDUAWENEUROPE.EU

Abstrakt

V príspevku sa zameriame na interpretovanie výsledkov pilotného overovania programu FinQ, ktoré naznačujú vysoký inkluzívny potenciál samotného programu. Výsledky predstavíme samostatne pre 1. stupeň, 2. stupeň ZŠ, stredné školy a gymnáziá (8-ročný, 4-ročný a 5-ročný program). Zároveň predstavíme výsledky dotazníkového prieskumu rodičov a žiakov pilotných tried a názory učiteľov a vedenia samotných škôl v programe FinQ. Príspevok ponúkne aktuálne dáta o úrovni ovládania finančnej kultúry žiakov pilotných a kontrolných tried zapojených škôl programu FinQ. Príspevok odpovedá na otázku, akú úroveň finančnej gramotnosti majú žiaci v SR, aj či je skutočne nízka. Zároveň poukazuje na efektívne metódy vzdelávania a rozvoja finančnej kultúry žiakov. Zaoberá sa aj rozvojom systémového myslenia, argumentácie a správnym rozhodovaním sa.

Kľúčové slová: FinQ, rozvoj finančnej kultúry, rozvoj systémového myslenia, úrovne ovládania A1-B2, rozvoj kompetencií

Príspevok:

Program FinQ sa prehupol v pilotných školách do svojej realizačnej fázy. Od začiatku školského roka sa 1 400 žiakov základných stredných škôl učí premýšľať, správne sa rozhodovať, zaujať stanovisko a argumentovať v otázkach financií. Najmenší sa snažia pochopiť svet výdavkov a príjmov, žiaci druhého stupňa sa zamýšľajú problematikou poisťovníctva alebo ako správne vytvoriť svoj finančný plán, žiaci stredných škôl sa zabávajú vo svete investícií a riadenia napríklad parkovacích politík.

V septembri 2020 žiaci absolvovali vstupný test, ktorého cieľom bolo zistiť východiskovú úroveň ovládania finančnej kultúry žiakov pilotných a kontrolných tried. Následne si učitelia pilotných tried, na základe vopred odporúčanej metodiky, vytvorili učebný plán pilotného overovania. Učitelia si následne vybrali súbor metodických listov a pracovných listov pre žiakov, s cieľom zvyšovať ich finančnú kultúru v kontexte vyučovacieho predmetu, ktorý vyučujú a v súlade so Štátnym a Školským vzdelávacím programom.

Aj napriek sťaženým podmienkam v školách v dôsledku pandémie, učitelia a pedagogické tímy pilotných škôl pristúpili k programu FinQ veľmi zodpovedne a motivujúco. Program prinášal deťom v čase digitálnej nudy nielen čas na zamyslenie sa, ale aj priestor na komunikáciu o finančných témach so spolužiakmi, rodičmi a učiteľmi.

V marci a apríli prebehlo priebežné testovanie žiakov pilotných a kontrolných tried, ktorého cieľom bolo zistiť mieru pokroku žiakov pilotných a kontrolných tried v čítaní, v aplikovaní matematiky, v oblasti správneho posudzovania a rozhodovania v kontexte riadenia financií. Následne boli výsledky o pokroku medzi pilotnými a kontrolnými triedami porovnané.

Zároveň žiaci a rodičia mali možnosť vyjadriť svoj názor na realizáciu programu FinQ v školách.

Priebežné výsledky poukazujú na:

- ✓ Žiaci gymnázií a stredných odborných škôl s maturitnou skúškou urobili významný pokrok vo všetkých oblastiach rozvoja ich finančnej kultúry, najmä v oblasti čítania a práci s informáciami.
- ✓ Žiaci pilotných tried dobehli kontrolné triedy a mnohé pilotné triedy ich výkonnostne predbehli.
- ✓ Žiaci druhého stupňa všeobecne vo výučbe stagnovali a vo všetkých sledovaných oblastiach alebo pokrok nezaznamenali alebo zaznamenali úpadok.
- ✓ Žiaci druhého stupňa pilotných tried zaznamenali pokrok najmä v oblasti aplikácie matematiky v kontexte financií, pričom na rozdiel od kontrolných tried zaznamenali výkonnostný progres.
- ✓ Žiaci prvého stupňa, ktorí pracovali v najlepších podmienkach (50% výučby absolvovali prezenčne) zaznamenali pokrok vo všetkých oblastiach, pričom žiaci pilotných tried dobehli všetky kontrolné triedy a výkonnostne ich v sledovaných oblastiach predbehli.

Dotazníkový prieskum zase odhalil, že až 78% žiakov práca v programe FinQ baví a chceli by pokračovať v programe FinQ minimálne tak, ako doteraz, ale až 54% percent by chcela pokračovať vo FinQ ešte intenzívnejšie, aj v iných doménach vzdelávania. Až 8% detí uviedlo, že program FinQ ich natoľko motivoval, že by chceli ďalej pokračovať v štúdiu ekonómie a financií. Naopak 13% detí práca v programe FinQ nebaví a 5% detí považuje program FinQ za náročný.

Čo sa týka spokojnosti rodičov, prieskum poukazuje na dve zásadné zistenia. Prvým je, že polovica rodičov nevie, že ich dieťa je žiakom pilotnej triedy programu FinQ. Odporúčajú preto zintenzívniť informačnú kampaň smerom k rodičom. Druhým zistením je, že rodičia, ktorí o programe vedia, považujú program za skvelý program, ktorý deti nielen učí, ale aj podporuje komunikáciu o finančných témach s rodičmi. Táto skupina rodičov odporúča čo najintenzívnejšiu realizáciu programu FinQ v školách.

Program FinQ je vlastným programom Nadácie Slovenskej sporiteľne v oblasti podpory finančnej kultúry žiakov a učiteľov. Program využíva inovatívny prístup ku kurikulumným zmenám, pričom na rozvoj programu využila unikátnu metodológiu DaCoSiDe. Táto metodológia, ktorej vlastníkom je EDUAWEN EUROPE, vychádza z rozvoja dispozícií poznania a sociálnej interakcie, ktoré sú kognitívne odstupňované na škále Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky A1 až C2.